

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-586/23-A

Název	Základní škola Praha - Petrovice, příspěvková organizace
Sídlo	Dopplerova 351, 109 00 Praha 10 - Petrovice
E-mail	info@zsprahapetrovice.cz
IČO	71008314
Identifikátor	600041221
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Iveta Řezníčková, DiS.
Zřizovatel	Městská část Praha – Petrovice
Místo inspekční činnosti	Dopplerova 351, 109 00 Praha 10 – Petrovice, Edisonova 40, 109 00 Praha 10 – Petrovice
Inspekční činnost na místě	7. 3. – 10. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola Praha – Petrovice (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 se zvýšil počet žáků i tříd. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo 548 žáků. Nejvyšší povolený počet žáků ve škole (560) tak byl naplněn z 98 %. Zájmové vzdělávání bylo poskytováno 204 účastníkům v 7 odděleních školní družiny. K termínu inspekční činnosti se ve škole vzdělávalo z celkového počtu žáků přibližně 15 % žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) i žáků s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“). Počet žáků s OMJ se zvýšil v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na Ukrajině.

Škola sídlí v okrajové části Prahy s dobrou dopravní dostupností. V rámci pražského regionu se jedná o středně velkou školu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Od předchozí inspekční činnosti došlo ke změně ve vedení školy. Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od 1. 2. 2020. Vzhledem ke krátké době jejího působení ve funkci jsou postupně nastavovány kontrolní mechanismy a nástroje k naplňování koncepce rozvoje školy. Ředitelka uplatňuje demokratický způsob řízení, který je založen na principu partnerské spolupráce i otevřené komunikace jednotlivých aktérů vzdělávání. Hlavní důraz klade na budování přátelského školního klimatu, začleňování žáků s OMJ a žáků se SVP do vzdělávacího procesu a poskytování kvalitních základů všeobecného vzdělávání. Přesto však někteří žáci se SVP nebo s OMJ dosahují např. v naukových předmětech horších výsledků než žáci intaktní.

Kontrolní činnost je prováděna pravidelně, avšak od předchozí inspekční činnosti přetrvávají některé nedostatky v kvalitě části výuky. Hospitační činnost uskutečňují zejména zástupci ředitelky, avšak závěry z hospitací obsahují konkrétní doporučení ke zkvalitnění vzdělávacího procesu jen v menší míře, což se projevuje odlišnou úrovní metodické a didaktické propracovanosti výuky jednotlivých vyučujících.

Nastavená organizační struktura odpovídá velikosti a zaměření školy. Účelné delegování kompetencí na tři zástupce napomáhá plynulému fungování školy. Pravidelné porady pedagogických pracovníků umožňují předávání poznatků a zkušeností z výuky, řešení aktuálních problémů a koordinaci aktivit školy. Platformu pro výměnu pedagogických zkušeností představují také metodické orgány, v jejichž rámci jsou projednávány organizační záležitosti, v dostatečné míře však není vyhodnocována kvalita výuky jednotlivých předmětů a následně přijímána účinná opatření. Zpětnou vazbu o plnění úkolů a chodu instituce získává vedení školy v každodenním osobním kontaktu s pedagogy, žáky a jejich zákonnými zástupci.

Vzdělávání zajišťuje 65 pedagogických pracovníků (z toho 12 asistentů pedagoga, jedna školní asistentka pedagoga, 7 vychovatelek ve školní družině). Z celkového počtu nespĺňují dva pedagogičtí pracovníci předpoklad odborné kvalifikace, oba si požadované vzdělání doplňují odpovídajícím studiem.

Podpora začínajících a nových pedagogů se zaměřuje na organizační záležitosti včetně metodického vedení uvádějícími učiteli. Možnost naslechnů nebo konzultace u zkušenějších kolegů využívají ojedinele pouze zájemci.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků vychází z potřeb školy a respektuje i individuální zájem učitelů, zaměřuje se např. na práci se žáky s OMJ, oborové trendy, psychohygienu učitelů a klima ve třídě. Ředitelka klade potřebný důraz na svůj profesní růst.

Škola podporuje spolupráci se zákonnými zástupci formou rodičovských setkání i neformálními akcemi. Vedení školy reaguje na názory a podněty žakovského parlamentu. Kvalitu vzdělávacího procesu pozitivně ovlivňují i další partnerské vztahy.

Finanční a materiální podmínky školy umožňují realizovat vzdělávání podle školních vzdělávacích programů. Vícezdrojové financování se pozitivně odráží v materiálním vybavení, které je průběžně doplňováno a obnovováno, např. výpočetní technikou, interaktivními tabulemi, softwarem. V rámci modernizace školy se uskutečnily četné úpravy interiéru i venkovních prostor školy, mj. interaktivní zahrada se skleníkem. Škola disponuje dostatečným množstvím kmenových tříd a odborných učeben. Prostředí pro vzdělávání je podnětné a přátelské, na úpravě a výzdobě školy se velkou měrou podílejí žáci i učitelé. K výuce tělesné výchovy, činnosti školní družiny i rozvoji pohybových aktivit žáků využívá škola dvě tělocvičny a školní zahradu. Nabídka pokrmů školní jídelny umožňuje žákům kvalitní stravování s ohledem na zdravý životní styl. K větší bezpečnosti žáků přispívá umístění recepce u vstupu do budovy školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hospitovaných hodinách na obou stupních převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces. Pedagogové uplatňovali respektující přístup k žákům, kteří dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování.

Převážná část sledovaných hodin se vyznačovala promyšleným výběrem vzdělávacích strategií, které zohledňovaly věk a schopnosti žáků. Zvolené metody a formy odpovídaly charakteru probíraného učiva a vzdělávacím potřebám žáků. Zejména na 1. stupni zvyšovalo efektivitu vzdělávacího procesu využití pestrého spektra metod a forem práce, časté střídání činností, propojení výkladu nového učiva s reálnými životními situacemi, zařazení mezipředmětových vztahů a průřezových témat. Cíleně zařazovaná skupinová práce podporovala kooperaci žáků, rozvoj jejich komunikativních i sociálních dovedností a postojevých hodnot. Účinná vstupní či průběžná motivace (didaktické hry, aktualizace probíraných témat) podporovala zájem a aktivitu žáků. Přiměřené využití didaktické techniky včetně elektronických výukových materiálů zvyšovalo názornost výuky. Žáci byli vedeni k aktivní spolupráci s vyučujícími, odvozování nových poznatků, samostatnému řešení zadaných úloh a k rozvoji logického myšlení. V části výuky byly vhodně zařazovány i problémové úlohy. Během vyučovací hodiny učitelé získávali zpětnou vazbu o pochopení učiva žáky, motivovali je k dalším činnostem a pozitivně pracovali s jejich chybami.

Ve většině sledovaných hodin učitelé zohledňovali individuální možnosti žáků, v případě obtíží jim nabízeli účinnou podporu, povzbuzovali je a respektovali jejich tempo. Avšak obsahová diferenciací, která by zvýšila účinnost vzdělávání žáků vzhledem k jejich individuálním potřebám nebo žáků s vyššími studijními předpoklady, případně s rychlejším tempem práce, nebyla dostatečně využita. Vysoce přínosná byla podpora asistentů pedagoga, kteří účelně přispívali k začlenění žáků s potřebou podpůrných opatření či žáků s OMJ do vzdělávání.

Ve výuce českého jazyka a cizích jazyků byli žáci cíleně vedeni k rozvoji čtenářské gramotnosti, efektivně pracovali s odborným i uměleckým textem, četli s porozuměním a text interpretovali vlastními slovy. Žáci samostatně i ve skupinách vyhledávali informace, třídili je a srovnávali, dokládali svá tvrzení. V hodinách literární výchovy učitelé systematicky vedli žáky k uvažování v souvislostech a k literárně historickému kontextu. K podpoře jazykového vzdělávání přispívají mezinárodní projekty, v jejichž rámci žáci získávají další dovednosti a zkušenosti.

Kvalitu části hodin snižovaly některé metodické a didaktické nedostatky. V závěru hodin obvykle nebyl využit prostor ke shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků, bylo opomíjeno i sebehodnocení nebo vrstevnické hodnocení důležité pro reflexi či zlepšování individuálních výsledků žáků. Při samostatných produktivních výstupech žáků v některých hodinách vyučující věnovali menší pozornost jazykové kultuře i rozvoji řečových dovedností, slabou stránkou části zhlédnuté výuky bylo používání nespisovného jazyka některými vyučujícími a žáky. Cílené vyhledávání informací z různých zdrojů se napříč vyučovanými předměty vyskytlo pouze ojediněle. U žáků mladšího školního věku byly vhodně zařazeny relaxační a pohybové prvky, méně pozornosti bylo věnováno grafomotorickým návykům a správnému sezení žáků při práci.

Zájmové vzdělávání probíhalo v příznivé atmosféře. Po dopoledním vyučování měli žáci dostatečný prostor pro odpočinek i spontánní hru s možností volby řízených činností. Vzdělávací program školní družiny vhodně doplňují rozmanité kroužky a aktivity, které přispívají k rozvoji dovedností i zájmů účastníků a motivují je k aktivnímu trávení volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Individuální a skupinové výsledky vzdělávání jsou pravidelně monitorovány na jednáních pedagogické rady. Na základě jejich rozboru jsou přijímána konkrétní opatření, např. konzultace s vyučujícími pro žáky, doučování českého jazyka pro cizince, spolupráce se zákonnými zástupci žáků. U přijatých opatření ale není pravidelně vyhodnocována jejich účinnost.

Pedagogové získávají podklady pro hodnocení žáků standardním způsobem (písemné a ústní zkoušení). Hodnocení žáků je vyjádřeno standardní klasifikací, jejíž vypovídací hodnota je případně zvyšována slovním hodnocením u žáků s potřebou individuální podpory na 1. stupni. Ve sledovaném období tří školních let dosahovali žáci stabilních výsledků. Počet neprospívajících žáků je dlouhodobě minimální. Ve výběrovém zjišťování výsledků v roce 2021/2022 dosáhli žáci 5. ročníku nadprůměrných výsledků v českém jazyce a matematice, výborně byli hodnoceni v oblasti dovednosti učení. Pedagogové při hodnocení žáků využívají v prvním období školní docházky převážně pozitivní hodnocení cíleně zaměřené na podporu motivace k učení. Přejít z 1. na 2. stupeň je většinou plynulý, neprovázejí jej výrazné výkyvy v prospěchu. Z analýzy výsledků žáků se SVP a žáků s OMJ však vyplývá, že ne vždy jsou jednotně aplikována kritéria jejich hodnocení, což se např. u některých z nich projevilo slabšími výsledky.

Počet zameškaných hodin ve výuce se výrazně nezvyšuje, pouze v ojedinělých případech škola řeší neomluvenou absenci v souladu s nastavenými pravidly. Vedení školy posiluje motivační funkci pozitivního hodnocení, pochvaly převažují nad kázeňskými opatřeními. Škola vytváří motivační prostředí pro rozvoj nadání žáků podporou jejich účasti ve vědomostních a sportovních soutěžích.

Komplexní činnost školního poradenského pracoviště a nastavení preventivních mechanismů vychází ze specifik školy. Zaměřuje se mj. na včasnou identifikaci vzdělávacích problémů, podporu žáků se SVP a OMJ a kohezi třídních kolektivů. Funkčnost poradenských služeb dotváří participace výchovné poradkyně na metodické pomoci asistentům pedagoga, na spolupráci s rodiči a se školskými poradenskými zařízeními. Ke zvládnutí nároků školní docházky a k utváření pozitivních sociálních vazeb žáků napomáhá vhodně nastavený adaptační proces žáků 1. a 6. ročníků i rozšiřující vzdělávací aktivity, např. adaptační kurz, školy v přírodě, školní akce. Intenzita jejich podpory koresponduje s definovanými doporučeními, jejichž účinnost je pravidelně

vyhodnocována - individuální vzdělávací plán, podpora asistenta pedagoga, reedukace, diagnostická pozorování. Z pozorování inspekčního týmu vyplývá, že učitelé méně často reflektují potřeby žáků s vyššími studijními předpoklady nebo s rychlejším tempem práce, schází diferencované zadávání úkolů z hlediska náročnosti a četnosti. Úzká součinnost poradenského týmu s třídními učiteli a ostatními pedagogy přispívá k prevenci školního neúspěchu. Konkrétní postupy jsou realizovány na úrovni systémových opatření - nastavené hodiny pedagogické intervence, možnost slovního hodnocení nebo standardních pedagogických postupů - konzultace, individuální doučování, možnost domácí přípravy ve školní družině. V souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině škola přijala žáky z Ukrajiny, kteří se prostřednictvím adaptační třídy postupně začleňovali do třídních kolektivů.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby školy. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy a spolupracuje s externími organizacemi. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje intervence. O kvalitě nastaveného systému poradenských služeb zahrnujícího rovněž dlouhodobou strategii školy v prevenci rizikového chování a sociálně patologických jevů vypovídá minimální výskyt sociálně patologických jevů v hodnoceném období.

Závěry

Vývoj školy

- od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo ke změně na pozici ředitele školy,
- zvýšil se celkový počet žáků i podíl žáků s odlišným mateřským jazykem.

Silné stránky

- pozitivní klima ve škole má vliv na otevřené vzdělávací prostředí,
- využití širokého spektra efektivních metod a forem práce včetně kooperace žáků na 1. stupni,
- podpora rozvoje osobnosti žáků a sociální gramotnosti,
- efektivní podpora čtenářské gramotnosti v jazykovém vzdělávání na 2. stupni.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- méně efektivně časově a organizačně rozvržená činnost v části výuky, opomíjení didaktických závěrů vyučovacích hodin, nižší zapojení žáků do evaluačních aktivit,
- nižší míra podpory žáků během vzdělávání vzhledem k jejich individuálním potřebám, včetně žáků nadaných.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- pokračovat v realizaci vytyčených cílů ve strategickém plánu rozvoje školy,
- ze závěrů hospitační činnosti vyvozovat konkrétní doporučení nebo opatření, důsledně sledovat jejich účinnost ve vzdělávacím procesu a v případě potřeby realizovat další kroky ke zvýšení kvality vzdělávání,
- začleňovat do výuky didaktický závěr hodin, zapojit žáky do evaluačních aktivit umožňujících reflexi vzdělávacího procesu,
- ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci a individualizaci ve výuce s ohledem na různé vzdělávací potřeby žáků a na jejich rozdílné studijní předpoklady,
- dbát na dodržování spisovné češtiny a rozvíjet jazykovou kulturu žáků,

- zaměřit se na grafomotorické návyky a správné sezení při práci na 1. stupni,
- systémově nastavit další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na potřeby školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace ze dne 15. 12. 2021
2. Jmenování ředitelky školy s účinností od 1. 2. 2020
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání platný k termínu inspekční činnosti
4. Školní vzdělávací program pro školní družinu platný k termínu inspekční činnosti
5. Školní řád platný k termínu inspekční činnosti
6. Vnitřní řád školní družiny platný k termínu inspekční činnosti
7. Evidence žáků (školní matrika) vedená ve školním roce 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
8. Záznamy z pedagogických rad, školní roky 2021/2022 a 2022/2023 k termínu inspekční činnosti
9. Portfolio dokumentace výchovné poradkyně vedené k termínu inspekční činnosti
10. Preventivní program školy 2022/2023 platný k termínu inspekční činnosti
11. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 až 2021/2022
12. Výběr z personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedené k termínu inspekční činnosti
13. Vybrané výstupy z účetnictví organizace za roky 2020 a 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Lucie Burešová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hlásenská, školní inspektorka

MgA. Naděžda Ostřanská, školní
inspektorka

Bc. Hana Vejdovská, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.